

***ETT MASSEXPERIMENT
OM TILLGÅNGLIGHETEN
I SVERIGES BOSTÄDER***

Bakgrund och instruktioner

Tack för att du vill medverka i Bostadsförsöket!

Vad roligt att du vill vara med i ForskarFredags massexperiment 2021 – Bostadsförsöket! I denna handledning finns information om den forskning som ligger bakom Bostadsförsöket och information om vad den nya kunskapen kan användas till i framtiden. Det finns även instruktioner om hur man går tillväga och vad man behöver för att medverka. Sist finner ni även information om vilka delar i skolans läroplan projektet har direkt koppling till, om du är lärare och vill genomföra Bostadsförsöket tillsammans med dina elever, samt tips för vidare läsning. Vidare finns det ett kort avsnitt om hur pensionärer och personer som är medlemmar i patientorganisationer eller funktionsrättsrörelsen skulle kunna använda sig av Bostadsförsökets resultat.

I Bostadsförsöket kommer du att hjälpa forskare vid Lunds universitet att studera tillgängligheten i bostäder runt om i Sverige. Många människor i Sverige lever med funktionsnedsättningar, inte minst som en naturlig följd av åldrandet. En del föds med funktionsnedsättningar eller drabbas av skada eller sjukdom tidigt i livet. Beroende på vilka fysiska miljöhinder man har i sitt hem kan detta skapa problem i vardagen. Man kan t.ex. få svårt att ta sig in eller ut ur sin bostad, svårt att klara vardagliga sysslor i kök eller badrum, svårt att öppna fönster och skåp eller att röra sig fritt i bostaden. På nationell nivå saknas det kunskap om hur vanliga sådana fysiska miljöhinder är i olika slags bostäder.

Du och andra kommer att hjälpa forskarna att fylla den kunskapsluckan! Med hjälp av appen Bostadsförsöket kommer ni att få svara på frågor om hur bostäderna där ni bor är utformade. Exempelvis, finns det hiss, hur höga är trösklarna och hur breda är dörrarna?

Du kan även ta del av resultaten vartefter data samlas in. På en webbsida kan du i realtid se hur vi tillsammans samlar in data och hur vi gemensamt bidrar till ny viktig kunskap om bostäders utformning och eventuella tillgänglighetsproblem. Där kan du också göra enkla analyser av hur de miljöhinder som finns skapar tillgänglighetsproblem för personer med olika slags funktionsnedsättningar. Ta del av resultaten på www.bostadsförsöket.se/data.

Vetenskapligt ansvariga för Bostadsförsöket är professor **Susanne Iwarsson** och docent **Marianne Granbom** vid Lunds universitet. De är forskare vid Institutionen för hälsovetenskaper och Centre of Ageing and Supportive Environments (CASE).

Massexperimentet är en del av den rikstäckande vetenskapsfestivalen ForskarFredag som genomförs på ett trettiotal orter runtom i Sverige sista fredagen och lördagen i september varje år. ForskarFredag är en del av en europeisk vetenskapsfestival – European Researchers' Night – som genomförts samtidigt över hela Europa.

Bostadsförsöket genomförs i samarbete mellan Lunds universitet, föreningen Vetenskap & Allmänhet och it-företaget miThings och finansieras av forskningsrådet Forte och EU-kommissionen. SPF Seniorerna i Skåne och PRO Skåne är samarbetspartners i projektet. Pensionärsorganisationerna SPF Seniorerna, PRO och SKPF Pensionärerna nationellt ger sitt stöd till projektet.

Mobilappen som används för att rapportera in data till forskarna heter **Bostadsförsöket** och är utvecklad av företaget **miThings**.

Den laddas ner på *App Store* och *Google play*.

Information om det praktiska genomförandet finns på *sidan 10*.

Gå gärna med Bostadsförsökets **Facebook-grupp**:

<https://www.facebook.com/groups/bostadsforsoket2021>

Där kan du ställa frågor kring experimentet och se svar på frågor från andra.

Du kan även mejla till oss på massexperiment@forskarfredag.se.

Under perioden **1 september – 31 oktober** 2021 har vi telefonsupport **måndag, onsdag och fredag kl. 9-10.30** via telefon nummer **046-222 19 30**.

**Lycka till med din medverkan i Bostadsförsöket 2021
och stort TACK för att ni bidrar till denna viktiga forskning!**

Susanne Iwarsson, professor i gerontologi vid Lunds universitet, *Marianne Granbom*, docent i arbetsterapi vid Lunds universitet och *Martin Bergman*, utredare och projektledare på Vetenskap & Allmänhet.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SYFTE OCH BAKGRUND	5
Åldrande bostäder och åldrande befolkning	5
Begreppsruta	6
Bostädersom fungerar för alla	7
Brist på kunskap	8
Engagemang, påverkan och medborgarforskning	9
De globala målen för hållbarhet	11
SÅ GÅR DET TILL	12
Vad behöver man?	12
Hur gör man?	13
Steg 1. Installera appen	13
Steg 2. Öppna appen	13
Steg 3. Mäta	14
Tidsåtgång	15
Frågorna	15
VAR TAR JAG DEL AV RESULTATEN?	16
Se resultaten komma in i realtid!	16
Populärvetenskaplig rapport	18
FÖR PENSIONÄRS- OCH PATIENTFÖRENINGAR	19
FÖR LÄRARE	20
LÄS MER	25
FRÅGORNA I APPEN	27

SYFTE OCH BAKGRUND

Åldrande bostäder och åldrande befolkning

Sveriges befolkning blir allt äldre och fler och fler lever långt upp i åren. De stora medicinska framstegen gör att många överlever sjukdomar och lever längre, men det får även till följd att vi i större utsträckning lever med sjukdomar och skador som leder till **funktionsnedsättningar**, se *begreppsruta 1*. Därför blir gruppen äldre alltmer varierad och allt fler lever i många år med funktionsnedsättningar som kan innebära utmaningar i vardagen.

Mindre än 5 procent av de i Sveriges befolkning som är 65 år eller äldre bor i det vi i dagligt tal kallar "äldreboenden", dvs vård- och omsorgsboenden. Antalet platser i sådana boenden har minskat drastiskt under senare år och man får oftast inte möjlighet att flytta till ett sådant boende förrän man har omfattande behov av vård och omsorg.

De flesta äldre personer vill (och behöver...) bo kvar "hemma" så länge det går. En grundläggande förutsättning för det man kallar kvarboende är att bostaden är tillgänglig för personer med funktionsnedsättningar. Fysiska **miljöhinder**, se *begreppsruta 1*, som att det saknas hiss eller ramp kan leda till att man inte kan ta sig in eller ut ur bostaden på egen hand, att det finns dörrar man inte orkar öppna eller stänga eller som är för smala att passera med en rollator. Andra exempel är att det är trångt i badrummet, enbart finns badkar och ingen duschplats, att duschkabinen har höga kanter eller att det saknas stödhandtag. Det kan vara omöjligt att komma ut på balkongen för att tröskeln är för hög, eller att dörren är smal och svår att öppna.

Allt detta är exempel på tillgänglighetsproblem, alltså de problem som uppstår när personer med funktionsnedsättningar stöter på fysiska miljöhinder. Bostadsförsöket har fokus på tillgänglighet för personer med fysiska funktionsnedsättningar.

Bild 1. Entrémätning i Bostadsförsöket med Stig Ålund, ordförande för CASE brukarråd och medlem av PRO Skånes styrelse och forskaren Susanne Iwarsson i en lägenhet i Lund.
Foto: Kennet Ruona

Begreppsruta 1.

Funktionsnedsättning: Nedsatt förmåga hos en eller en grupp individer. På engelska motsvaras detta av *impaired body function, (functional) impairments, functional limitations*. Funktionsnedsättningar kan vara av många olika slag. Bostadsförsöket fokuserar på **fysiska** funktionsnedsättningar.

Miljöhinder: Fysiska hinder i miljön, det som mäts i Bostadsförsöket.

Funktionshinder: Uppstår i mötet mellan individen och miljö. När omgivningen inte är anpassad till en personen med funktionsnedsättning. Om en skola, bostad eller arbetsplats inte är utformad så att den passar personens förmåga uppstår alltså funktionshinder. Denna term motsvaras på engelska av *disability*.

Det är inte bara befolkningen som blir äldre och äldre, även bostadsbeståndet i Sverige åldras. Forskning visar att miljöhindren är fler i äldre lägenheter än i de som byggts under senare år¹. Under många år har nyproduktionen av bostäder varit låg i Sverige, vilket innebär att en stor andel av landets bostäder har många miljöhinder som vållar tillgänglighetsproblem för alla de som lever och åldras med funktionsnedsättningar².

Sedan många år kräver lagstiftningen i Sverige att bostäder är tillgängliga för personer med nedsatt funktionsförmåga. I Boverkets byggregler (BBR) finns det många exempel på krav som ska vara uppfyllda, exempelvis hur trappor i entréer ska vara utformade, hur breda dörrar i entréer och inomhus ska vara och att det inte ska finnas några nivåskillnader vid passage genom dörrar. Trots detta finns det fysiska miljöhinder som leder till tillgänglighetsproblem även i nyproducerade och nyrenoverade bostäder. Detta beror dels på traditioner i bygg- och fastighetssektorn, att man bygger på ett sätt som man gjort tidigare, dels på okunskap om åldrandets konsekvenser och attityder till tillgänglighetsproblematiken³.

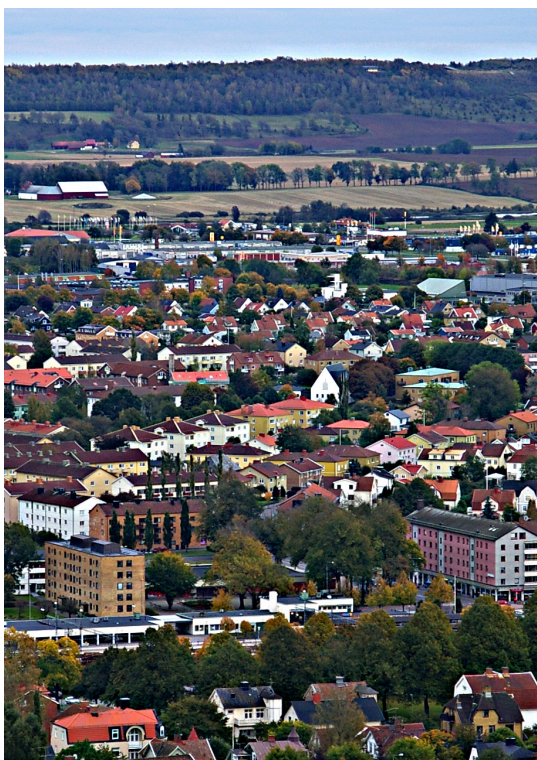

Bild 2. Falköping från utsiktstornet på Mösseberg. Foto: Nasko, Public domain, via Wikimedia Commons.

¹ Granbom m. fl. 2016

² Petterson m. fl. 2018

³ Jonsson m. fl. 2021

Bild 3. En hög tröskel gör det svårt att använda balkongen. Susanne Iwarsson från CASE och Ann Mari Storm från CASE brukarråd mäter trösklarna i en lägenhet i Lund. Foto: Kennet Ruona

Även hos befolkningen i stort är kunskapen om hur en bostad bör vara utformad för att passa äldre personer låg. Hälften av svenskarna som är 65 år eller äldre bor i hus som de själv äger och i denna del av bostadsbeståndet finns det många miljöhinder, även i nyare bostäder⁴. Få av oss kan, eller vill, tänka på att vi i framtiden kan få funktionsnedsättningar, när vi bygger om eller renoverar den egna bostaden.

Bostäder som fungerar för alla

För den som lever med funktionsnedsättningar redan i unga år eller mitt i livet är situationen på flera sätt likartad, men samtidigt annorlunda. För barn med funktionsnedsättningar och deras familjer är situationen ofta mycket komplex, inte minst eftersom de växer och utvecklas. Hela familjen påverkas och behoven förändras över tid. Idag är det vanligt att barn och ungdomar bor i flera olika bostäder beroende på familjekonstellation. Vidare byter man bostad ett flertal gånger under livet; flyttar hemifrån, studerar på annan ort, flyttar ihop med någon eller separerar, osv.

Bild 4. Barn med funktionsnedsättning med kryckor. Foto: Pixabay

När det gäller miljöhindren genererar de tillgänglighetsproblem på ungefär samma sätt som för äldre, åtminstone för vuxna. De grundläggande principerna gäller även för unga, som att den som använder rollator eller rullstol vanligen inte kan förflytta sig i trappor.

⁴ Granbom m. fl. 2016

Brist på kunskap

Det finns idag inga tillförlitliga data om tillgängligheten i det svenska bostadsbeståndet på nationell nivå. De kartläggningar som gjorts på kommunal nivå har sinsemellan gjorts på olika sätt, vilket gör det svårt att jämföra mellan kommuner. De nationella register som finns i Sverige, t.ex. lägenhetsregistret och fastighetsregistret, har inga detaljerade uppgifter om förekomsten av miljöhinder⁵.

Det finns många stora forskningsprojekt om åldrandet, både i Sverige och internationellt, men ytterst få större studier har gjorts om bostäders tillgänglighet.

Tillgänglighet är bara en – men viktig – pusselbit i samspelet mellan individen och miljön. Den filosofi som idag är vägledande för design och planering av exempelvis bostäder, såväl nationellt som internationellt, kallas ”*universell utformning*”. Detta innebär att miljöer och produkter ska utformas på ett sätt som fungerar för alla.⁶ Universell utformning kan användas vid nybyggnation eller omfattande ombyggnads- och renoveringsprojekt, medan det existerande bostadsbeståndet kräver att man åtgärdar miljöhinder i befintliga – ofta gamla – bostäder. De krav som ställs på tillgänglighet är ofta lägre än kraven för universell utformning, men är en första och basal förutsättning för att människor som lever och åldras med funktionsnedsättning ska kunna bo i ”vanliga” bostäder så länge de vill.

Bild 5. Kvinna på promenad i sitt bostadsområde. Foto: Centre for Ageing Better, CC0 1.0 Universal

Bostadsförsöket möjliggör en unik kartläggning av svenska bostäder och kommer att generera ny viktig kunskap. Projektet baseras på tidigare forskning, som bedrivits under många år. Den tidigare forskningen har legat till grund för en vetenskapligt prövad

⁵ Boverket, 2016

⁶ Iwarsson & Ståhl, 2003

metodsom kallas *Housing Enabler*⁷. Forskarna har samlat in data om boende och funktionsnedsättningar hos personer i olika åldrar, med olika sjukdomar/funktionsnedsättningar och i olika länder⁸. Med hjälp av denna stora mängd data har de dels kunnat identifiera vilka miljöhinder som är viktigast att mäta⁹ och vilka kombinationer av funktionsnedsättningar som är vanliga bland de allra äldsta¹⁰. Den tidigare forskningen har även gett oss ny kunskap om hur tillgänglighetsproblem förändrats över tid bland äldre som flyttat till en annan bostad¹¹.

Forskarna i Bostadsförsöket vill utifrån denna tidigare forskning nu få mer kunskap om hur vanliga miljöhinder är i villor, radhus och lägenheter runt om i Sverige. De kan omöjligt samla in dessa data utan hjälp från oss alla.

Med den nya kunskapen kan forskarna utveckla rekommendationer till kommuner och byggföretag om hur de på ett bra och kostnadseffektivt sätt kan bygga bort och undvika miljöhinder, både i nyproduktion av bostäder och vid renoveringar. Även privatpersoner kan få hjälp att planera långsiktigt när de bygger om och renoverar hemma. Kunskapen kommer också att kunna användas till att påverka och förbättra policyarbete och lagstiftning kring tillgängligt byggande. På längre sikt kan kunskapen bidra till att fler äldre personer och personer med funktionsnedsättning kan leva självständiga, aktiva och goda liv i vanliga bostäder.

Bostadsförsökets forskningsfråga:

Vilken typ och omfattning av fysiska miljöhinder och tillgänglighetsproblem finns det i olika typer av bostäder och boendeområden i Sveriges alla kommuner?

Engagemang, påverkan och medborgarforskning

Många äldre är engagerade i frågor om tillgängliga bostäder men upplever att de har svårt att få gehör. Genom Bostadsförsöket vill vi skapa uppmärksamhet kring frågor som rör tillgängliga bostäder. Genom projektet skapas ny kunskap som kan användas av t.ex. pensionärsorganisationerna för fortbildning inom sina organisationer, men även som underlag för opinionsbildning och påverkansarbete lokalt och nationellt. Med stöd av de vetenskapliga resultaten kan man fortsätta att arbeta med analyser av insamlade data under lång tid efter det att Bostadsförsöket avslutats, och därmed få forskningsbaserade argument för att kunna påverka lagstiftning och regelverk kring byggande och bostäder och bidra till att skapa bättre förutsättningar för att förbättra tillgängligheten i det svenska bostadsbeståndet.

Genom att engagera pensionärs- och patientföreningar, funktionsrättsrörelsen, lärare och skolelever i Bostadsförsöket skapas tillfällen för lärande om åldrande och hälsa, om åldrandets förutsättningar, och även om betydelsen av tillgängliga bostäder för barn

⁷ Iwarsson & Slaug, 2010

⁸ Gefenaite m fl 2019; Iwarsson m fl 2006; Löfqvist m fl 2017; Norin m fl 2017; Slaug m fl 2017

⁹ Carlsson m fl 2009; Iwarsson m fl 2012

¹⁰ Slaug m fl 2011

¹¹ Granbom m fl 2016

och yngre som lever med funktionsnedsättningar. Ytterst handlar tillgänglighet om förutsättningar för att fungera i vardagen och känna sig inkluderad i samhället. Bostadsförsöket och dess resultat kan användas av exempelvis pensionärsföreningar, lokalt och nationellt, för att visa på hur vanliga miljöhinder skapar tillgänglighetsproblem för olika grupper i den åldrande befolkningen. Mer om hur resultaten kan komma att användas hittar du på *sidan 19*.

Temat för Bostadsförsöket är brett och kan användas i flera olika delar av skolundervisningen och fungera som underlag för diskussioner och reflektioner inom flera olika ämnen. Mer detaljerad information om vilka delar av läroplanen som projektet kopplar till hittar du på *sidan 20*.

Bostadsförsöket är ett exempel på medborgarforskning (på engelska: citizen science), där forskare tar hjälp av allmänheten för att besvara frågor de inte har möjlighet att undersöka på egen hand, *se bild 6*. Vetenskap & Allmänhet har sedan 2009 bjudit in skolklasser, föreningar och privatpersoner att bidra till riktig forskning genom det årliga massexperimentet.

MEDBORGARFORSKNING = samskapande med allmänheten i forskningsprocessen.

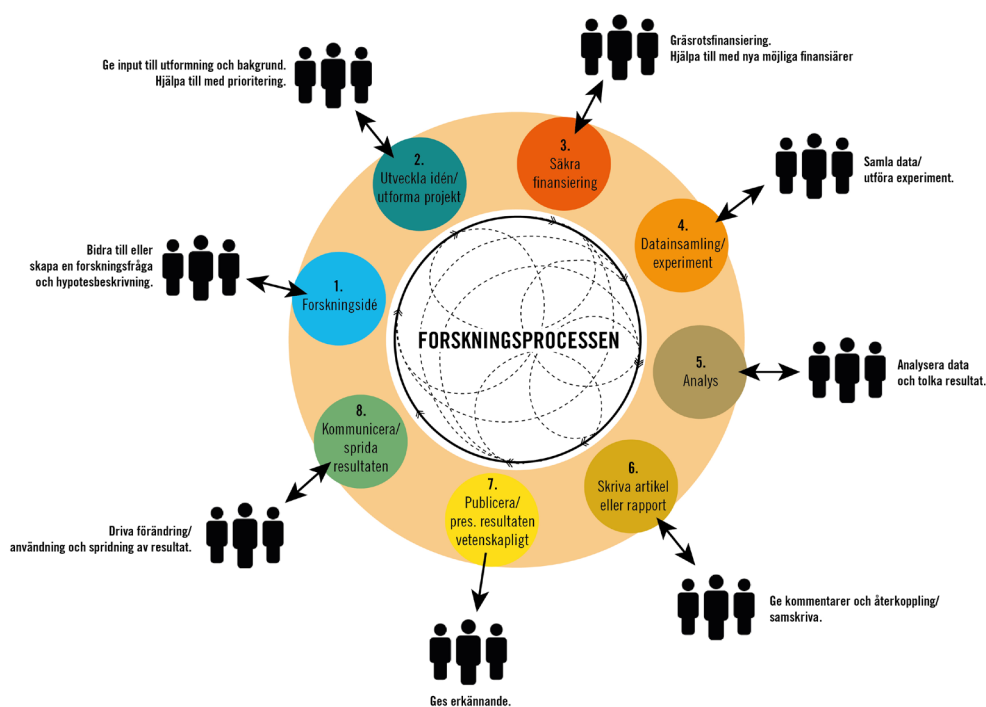

Bild 6. Bostadsförsöket är ett exempel på medborgarforskning som handlar om att allmänheten, alltså personer som inte är forskare, hjälper forskare att undersöka olika frågor. *Illustration: Lotta W Tomasson/VA CC BY-NC 2.0*

För forskarna innebär detta unika möjligheter att samla in stora mängder data från hela landet. För dig som medverkar innebär det att du får vara en del av riktig forskning, få en inblick i forskningsprocessen och inte minst få lära dig mycket nytt inom ett område du kanske inte tidigare visste så mycket om.

De globala målen för hållbarhet

Bostadsförsöket bidrar till att uppfylla Agenda 2030. 2015 antog alla FN:s medlemsländer Agenda 2030, som inrymmer 17 Globala mål för hållbar utveckling. En hållbar utveckling tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov i framtiden.

En hållbar utveckling kan delas upp i ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. En ekologisk hållbarhet kan ses som förutsättning för såväl social som ekonomisk hållbarhet. Social hållbarhet ligger till grund för att en ekonomisk hållbarhet ska vara möjlig.

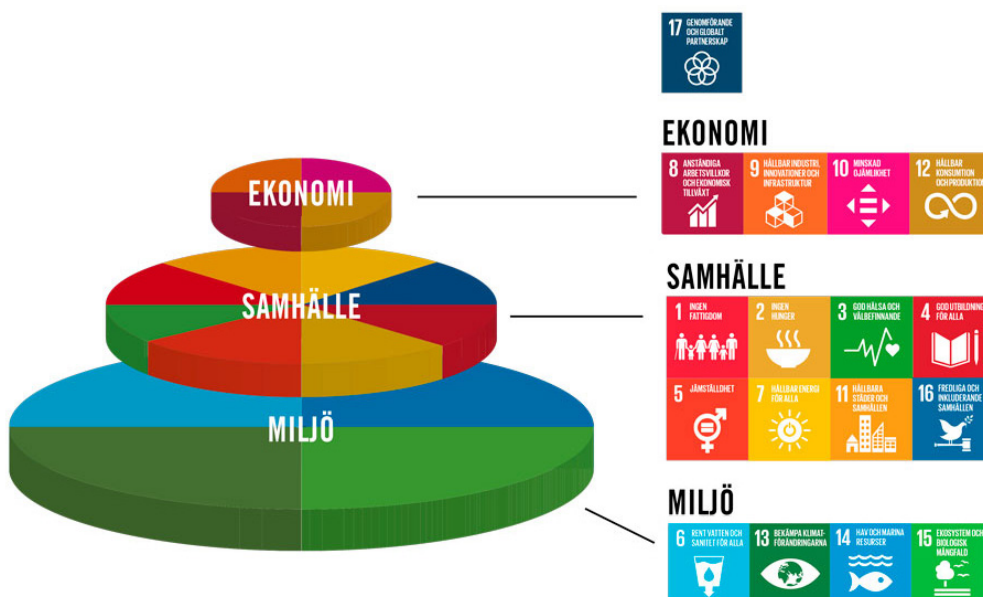
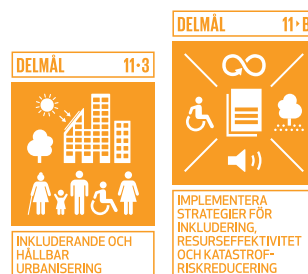

Bild 7. De 17 globala målen för hållbar utveckling. Där den ekologiska hållbarheten nederst ger förutsättningar för social hållbarhet som i sin tur ligger till grund för den ekonomiska hållbarheten.

Illustration: Lotta W Tomasson/VA CC BY-NC-SA 4.

Bostadsförsöket bidrar främst till:

- **Mål 3:** God hälsa och välbefinnande
- **Mål 11:** Hållbara städer och samhällen, speciellt delmål 11.3 och 11.B *se ikoner.*

SÅ GÅR DET TILL

Vad behöver man?

Det du behöver för att medverka i Bostadsförsöket är:

- En smart **mobiltelefon eller surfplatta** och kontakt med internet.
- Du behöver ladda ner **mobilapplikationen Bostadsförsöket**.

I appen framgår det vad man ska mäta och undersöka i bostaden.

- Du behöver också en **tumstock** (eller måttband i metall) att mäta med, minst 1,5 m lång. Observera att tumstocken/måttbandet måste vara i gott skick så att mätningarna blir korrekta.

Bild 8. Tumstock. Foto: Za, CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons

I flera av frågorna som man ska besvara ombeds du mäta olika utformningsdetaljer i bostaden.

Ta gärna hjälp av någon familjemedlem eller vän (gärna någon som är bra på att använda appar) om du fastnar på något steg i instruktionerna.

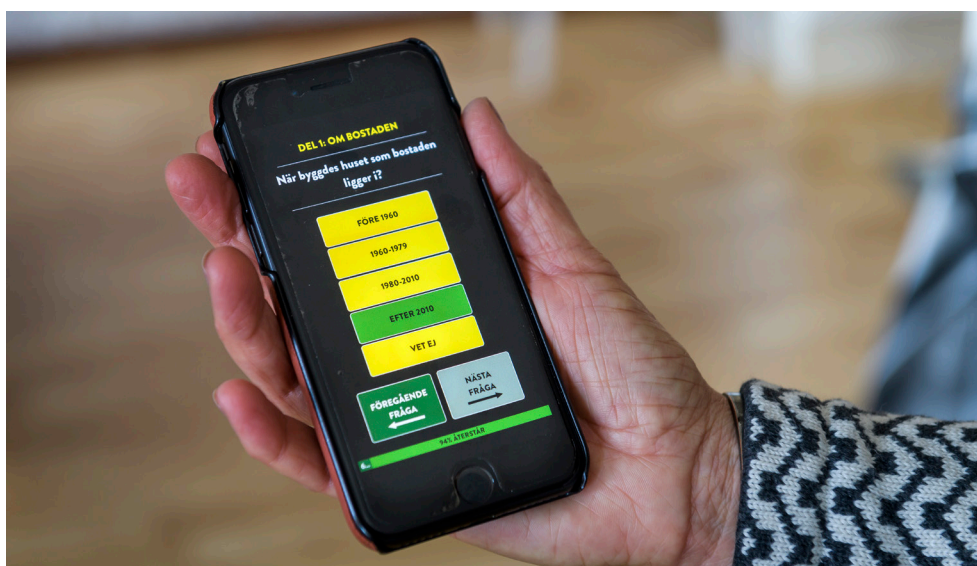

Bild 9. För att medverka behöver du ladda ner Bostadsförsökets app på en smartphone eller läsplatta. Foto: Kennet Ruona

Om du stöter på problem och inte får hjälp av i denna handledning kan du gå med i **Bostadsförsökets Facebook-grupp:**

<https://www.facebook.com/groups/bostadsforsoket2021>.

Där kan du ställa frågor kring experimentet och se svar på frågor från andra.

Du kan även kontakta oss via mejl: massexperiment@forskarfredag.se eller via telefon **046-222 1930** under september och oktober 2021. Vi har telefontid på **måndagar, onsdagar och fredagar mellan kl. 9 - 10.30**

Hur gör man?

Steg 1. Installera appen

Innan ni kan påbörja experimentet behöver du installera Bostadsförsöket på din mobiltelefon eller surfplatta, eller den enhet ni kommer använda er av om ni jobbar flera ihop.

1. Se till att du har internetuppkoppling.
2. Gå till [Play butiken](#), *Google Play* (om du har en Android telefon/surfplatta) eller [App Store](#) (om du har en Apple iPhone/iPad) och sök efter *Bostadsförsöket*.
3. Följ instruktionerna på skärmen för att installera appen.

Har du en mobiltelefon med Android-system måste den ha Android 5.0 för att kunna installera appen.

Ta reda på vilken Android-version du har genom att öppna appen *Inställningar* på telefonen. Tryck på *System* långt ned på skärmen följt av *Avancerat* följt av *Systemuppdatering*. Där kan du se Android-versionen och om du behöver uppdatera den.

Bostadsförsökets app är ganska stor och behöver mycket utrymme på din telefon eller surfplatta. Du kan behöva radera andra appar som du inte använder för att ladda ner Bostadsförsöket. När du genomfört din rapportering kan du alltid radera appen så får du mer plats på telefonen igen.

Steg 2. Öppna appen

När du trycker på **STARTA** börjar du få frågor som du ska besvara och med hjälp av appen som sedan rapporterar in till forskarnas databas.

Bild 10. Bostadsförsökets mobilapplikation.

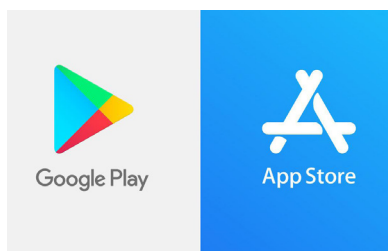

Bild 11. Ladda ner Bostadsförsökets mobilapplikation via googleplay eller App Store.

Frågorna indelade i fyra delar.

Del 1. Är några inledande frågor om bostaden, t.ex. var den ligger i Sverige (postnummer), om det är en lägenhet, radhus eller villa och om den har renoverats.

Del 2. Handlar om människorna som bor i bostaden.

Del 3. Här registrerar du resultaten av mätningarna i bostaden. Du blir i appen guidad genom bostaden och ombeds besvara ett 40-tal frågor där du kan behöva mäta med en tumstock/måttband.

Del 4. Är avslutande frågor om du har kommentarer och synpunkter. Din ålder och eventuellt ålder på andra medverkande om ni är flera som rapporterar ihop.

Steg 3. Mäta

Mätningarna i del 3 är indelade i fyra avsnitt – **entré, kök, badrum** och **övriga utrymmen** – i varje avsnitt ska du svara på ett antal frågor.

OBS: Mät noggrant och systematiskt – ögonmått duger inte.

Tumstocken/måttbandet skall hållas rakt och kolla noga så att du får enheten rätt (cm). Detta är mätdata som ska användas i forskning.

Bild 12. Köksbänkar behöver ha en höjd som gör att det är lätt för personer med nedsatt rörelseförmåga att använda ytorna. Susanne Iwarsson och Ann Mari Storm mäter köksbänkens höjd i en bostad i Lund. Foto: Kennet Ruona

Vid flera av frågorna som ska besvaras i appen finns illustrationer och hjälp som beskriver vad som ska mätas eller undersökas.

Klicka på (i) så får du upp tips om hur du ska mäta!

För att stänga informationen trycker du på (x):et i högra hörnet.

I appen ser du också var du är i din undersökning genom att se på procent-balken hur stor del av frågorna du har gjort och hur mycket du har kvar.

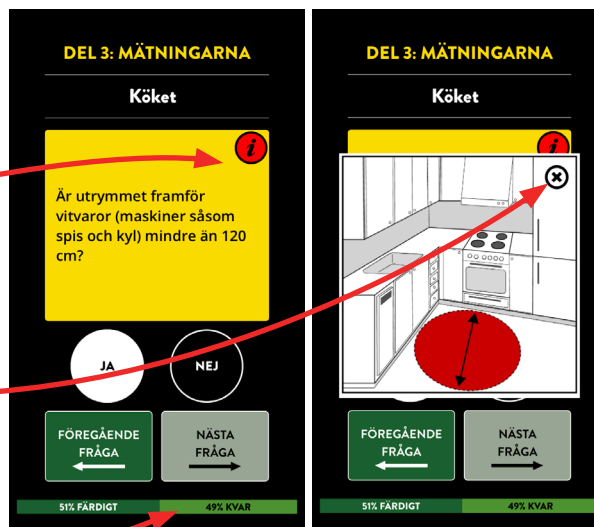

Bild 13. Bilder från Bostadsförsoekets mobilapp.

Tidsåtgång

Mätningarna och rapporteringen i appen tar ungefär 20 - 25 min att göra.

Frågorna

Beroende på hur man svarar, t.ex. om man har en trappa i sitt boende eller inte, får man svara på 40 - 50 frågor. Dessa frågor är baserade på tidigare forskning. (se sidan 8). Du hittar en **förteckning över alla frågor** som finns med i appen längst bak i denna instruktion på *sidan 27*.

TIPS: Gör det gärna tillsammans!

Gör mätningarna till en samarbetsövning där en person läser instruktioner och sköter appen och en annan mäter med tumstocken/måttbandet.

Samarbete gärna generationer emellan! Gå hem till en äldre släkting och gör mätningen tillsammans i deras bostad. Är ni en skolklass? Ta då kontakt med er lokala pensionärsförening. Gör det som en uppgift på fritids, i scouterna, med barnbarnen, i familjen eller tillsammans med en kompis.

OBS: Vi uppmanar er att följa de förbud, råd och rekommendationer som gäller där du bor med anledning av Coronapandemin.
Se till exempel <https://www.krisinformation.se/>

VAR TAR JAG DEL AV RESULTATEN?

Se resultaten komma in i realtid!

Du kan ta del av de data som samlas in i Bostadsförsöket i vår databas på www.bostadsförsöket.se/data. Där kan man både se resultaten från mätningarna vartefter de samlas in och hur den mätning du gjorde bidrar till helheten. Du kan även ta del av resultaten efter det att datainsamlingen är avslutad.

ANTAL RAPPORTER I BOSTADSFÖRSÖKET HITILLS: 125

Här kan du se resultaten av era mätningar.

Nedan kan du se alla data eller sortera ut en specifik kommun, typ av bostad och/eller ålder. Sedan kan du se vilka olika miljöhinder som finns i de valda bostäderna i Bostadsförsöket.

STEG 1: Välj kommun	STEG 2: Välj typ av bostad	STEG 3: Välj ålder på bostaden
Alla Ale Alingsås Alvesta Aneby Arboga Arjeplog	Alla Enfamiljhus Flerfamiljshus Annat	Alla Äldre än 1960 1960-1979 1980-2010 Nyare än 2010

Bild 14. Skärmdump av Bostadsförsökets databas Här kan du se hur många mätningar som gjorts (*röd pil*) och du kan även filtrera resultaten efter kommun, typ av bostad och ålder på bostad.

I databasen kan du se resultaten för hela Sverige, men även filtrera resultaten på kommun (STEG 1), typ av bostad (STEG 2) och bostadens ålder (STEG 3). Baserat på dina val får du fram de vanligaste miljöhindren i de undersökta bostäderna men även hur många som har rapporterat och vilken åldersgrupp de tillhör, *se bild 15* utifrån dina val.

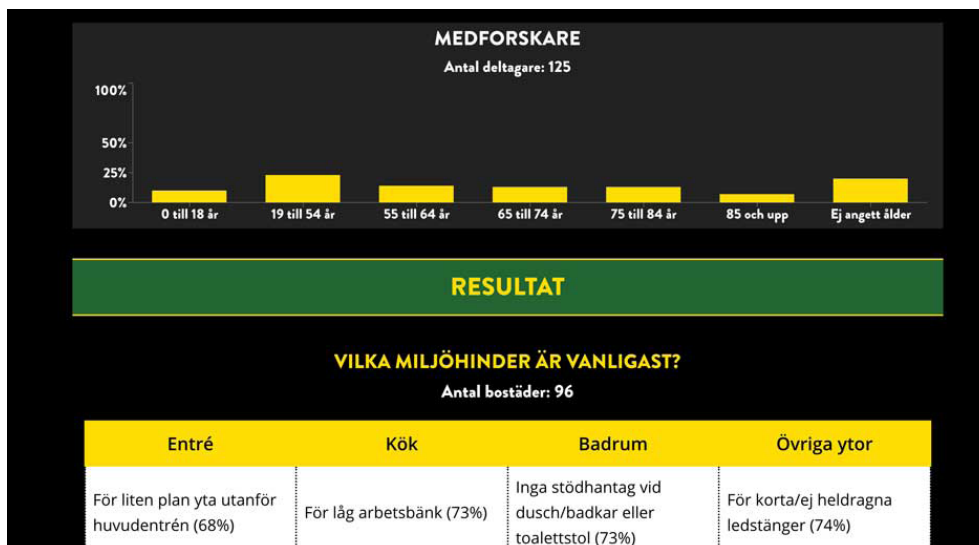

Bild 15. Skärmdump av Bostadsförsökets databas på bostadsforsoket.se/data. Där kan du se vilka åldersgrupper deltagarna i ditt urval tillhör och de vanligaste miljöhindren i de valda bostäderna.

En viktig funktion på sidan är att du också kan få reda på vilka miljö hinder som skapar mest tillgänglighetsproblem för individer med olika typer och kombinationer av funktionsnedsättningar, så kallade funktionsprofiler.

Dessa analyser bygger på principen att olika slags miljö hinder skapar olika tillgänglighetsproblem för olika individer. En trappa är inget problem att använda för den som går obehindrat, medan den blir ett tillgänglighetsproblem för den som har nedsatt rörelseförmåga.

I databasen kan man välja mellan fyra olika kombinationer av funktionsnedsättningar, se bild 16 som är vanliga när man åldras och se vilka miljö hinder som skapar mest tillgänglighetsproblem för respektive kombination.

Fyra olika funktionsprofiler

	• Svårt att röra sig
	• Svårt att röra sig + • Svårt att greppa och bära saker
	• Svårt att röra sig + • Svårt att greppa och bära saker + • Använder rullator eller rullstol
	• Svårt att röra sig + • Svårt att greppa och bära saker + • Använder rullator eller rullstol + • Synnedsättning

Bild 16. Fyra olika kombinationer av funktionsnedsättningar som är vanliga när man åldras. Du kan sortera och se vilka miljö hinder i databasen som skapar mest tillgänglighetsproblem för respektive funktionsprofil.

Populärvetenskaplig slutrapport

När datainsamlingen är avslutad den 31 oktober 2021 kommer forskarna att analysera alla data som kommit in i Bostadsförökets databas. Resultat och slutsatser kommer att presenteras i en populärvetenskaplig slutrapport som kommer att publiceras under våren 2022.

Utöver den populärvetenskapliga rapporten kommer forskarna att publicera en eller flera engelskspråkiga vetenskapliga artiklar. De vetenskapliga artiklarna vänder sig i första hand till andra forskare och experter inom samma forskningsområde och publiceras i vetenskapliga tidsskrifter som många forskare läser. Innan artikeln publiceras går den igenom en granskning där forskare inom samma fält säkerställer att forskningen är väl genomförd och att man har fog för de slutsatser man drar. Detta är en viktig process i forskningen och en kontrollfunktion forskare använder för att garantera den vetenskapliga kvaliteten. Denna delen av forskningsprocessen (se nr 7 i forskningsprocesscirkeln i *bild 6*) kan ibland ta lång tid, upp till flera år.

Under "Läs mer" på *sidan 25*, kan du hitta vetenskapliga artiklar som berör liknande forskning som i Bostadsförökets och som detta medborgarforskningsprojekt bygger på.

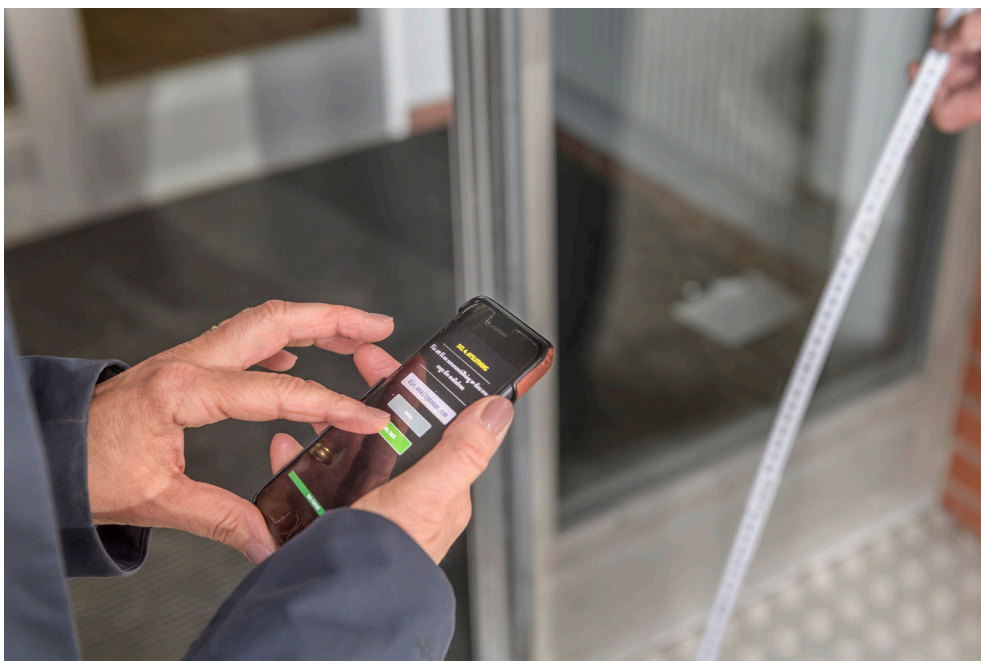

Bild 17. Era rapporteringar i Bostadsförökets app kommer resultera i en populärvetenskaplig rapport under våren 2022. Foto: Kennet Ruona

FÖR PENSIONÄRS- OCH PATIENTFÖRENINGAR

För första gången i ForskarFredags massexperiment är äldre personer en uttalad och viktig målgrupp. Förutom den huvudsakliga forskningsfrågan om miljöhinder och tillgänglighetsproblem (se sidan 8) är forskarna intresserade av att undersöka om, och på vilket sätt äldre vill och kan medverka i denna typ av projekt. Därför genomförs också en parallell utvärderingsstudie av Bostadsförsöket där ett urval av de som medverkar även blir inbjudna att delta i en enkätundersökning, via sina respektive lokalföreningar.

Forskarna är också intresserade av att följa om, och på vilka sätt, pensionärs- och patientföreningar runtom i landet kommer att använda de data som samlats in. Ni som har lokalföreningar kanske bestämmer er för att ta fram data för den egna kommunen med hjälp av databasen på www.bostadsforsoket.se/data (sidan 16). Ni kan då som förening presentera de vanligaste miljöhindren i lägenheter och småhus i kommunen och också sätta dessa i relation till personer med olika funktionsprofiler (se bild 16) för att illustrera vilka miljöhinder som vållar mest tillgänglighetsproblem.

Sådan information kan användas som underlag för diskussioner, exempelvis i studiecirklar för medlemmarna om boendefrågor, eller för att uppvakta kommunala tjänstemän, politiker och företag i fastighetssektorn i bostadsförsörjningsfrågor. Underlaget kan också användas för att skapa medial uppmärksamhet för frågor som rör åldrande och behovet av tillgängliga bostäder, föreningarna kan ta initiativ till att genomföra lokala inventeringar av tillgänglighetsproblem i valda delar av en kommun, i samarbete med kommunala fastighetsbolag eller i bostadsrättsföreningar.

I slutändan är det ni som medverkar i denna medborgarforskning, som förening eller intresseorganisation, som är närmast berörda och som därför bäst kan diskutera er fram till hur de data som samlas in i Bostadsförsöket kan användas på både lokala och nationella nivåer. Såväl forskarna på Lunds universitet som Vetenskap & Allmänhet vill därför uppmana er alla att använda databasen och diskutera hur resultaten kan användas för att bidra till att utveckla bostadsbeståndet i Sverige för att bättre möta den åldrande befolkningens behov och önskemål. På så sätt kan resultaten från Bostadsförsöket spridas och användas i samhället i stort, vilket är en viktig del utöver den strikt vetenskapliga rapporteringen.

Bild 18: Kvinna utanför sin bostad.
Foto: Centre for Ageing Better

FÖR LÄRARE

I läroplan för grundskolan samt för förskoleklass och fritidshemmet (Lgr11) beskrivs i delen om förståelse och medmänsklighet att "skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse". Vidare står att ingen i skolan ska utsättas för diskriminering på grund av funktionsnedsättning.

Att medverka i Bostadsförsöket ger ett bra tillfälle att i undervisningen tala om och lära sig mer om funktionsnedsättningar och tillgänglighetsproblem, för att hos eleverna främja förståelsen för andra människors förutsättningar för ett självständigt och aktivt liv.

Bostadsförsöket ger även tillfälle att i undervisningen prata om forskning om vetenskap och vetenskaplig metod samt hur forskning påverkar oss i vår vardag. Att medverka ger också möjlighet att i undervisningen prata om begreppet medborgarforskning, vad det är och hur det går till, men även hur det kan ge oss verktyg att påverka och utveckla samhället vi lever i, samtidigt som det för forskningen framåt.

Bostadsförsöket har kopplingar till läroplaner och bland annat följande delar av kursplanerna för grundskolan:

FRITIDSHEMMET

Syfte:

"Vidare ska undervisningen bidra till att utveckla elevernas intresse för och kunskaper om natur, teknik och samhälle genom att ge dem möjligheter att utforska, ställa frågor kring och samtala om företeelser och samband i omvärlden. Undervisningen ska också ge eleverna möjlighet att använda matematik för att beskriva omvärlden och lösa vardagliga problem. Vidare ska undervisningen ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om hur de olika val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling."

Centralt innehåll

- Matematik som redskap för att beskriva vardagliga företeelser och för att lösa vardagliga problem.

SAMHÄLLSKUNSKAP

Människor har alltid varit beroende av att samarbeta när de skapar och utvecklar samhällen. I dag står människor i olika delar av världen inför både möjligheter och

problem kopplade till digitalisering, globalisering, hållbar samhällsutveckling och interkulturella relationer. Kunskaper om samhället ger oss verktyg så att vi kan orientera oss och ta ansvar för vårt handlande i en komplex värld.

Syfte:

”Undervisningen i ämnet samhällskunskap ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om hur individen och samhället påverkar varandra. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla en helhetssyn på samhällsfrågor och samhällsstrukturer.”

”Eleverna ska vidare ges möjlighet att utveckla kunskaper om samhällsvetenskapliga begrepp och modeller. Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar förtrogenhet med de mänskliga rättigheterna och med demokratiska processer och arbetssätt.”

Bild 19. En tumstock och mobilapp är allt som behövs för att kunna vara med i Bostadsförsöket, ForskarFredags massexperiment 2021. Vilken höjd har trappsteget? Foto: Martin Bergman/VA

Centralt innehåll åk 1–3 i grundskolan

Att leva i världen:

- Grundläggande mänskliga rättigheter såsom alla människors lika värde samt barnets rättigheter i enlighet med konventionen om barnets rättigheter (barnkonventionen).

Att undersöka verkligheten:

- Metoder för att söka information från olika källor: intervjuer, observationer och mätningar. Hur man kan värdera och bearbeta källor och information, såväl med som utan digitala verktyg.

Centralt innehåll åk 4–6 i grundskolan

Rättigheter och rättsskipning:

- De mänskliga rättigheterna, deras innebörd och betydelse, inklusive barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen.
- Vad demokrati är och hur demokratiska beslut fattas. Det lokala beslutsfattandet, till exempel i elevråd och föreningar. Hur individer och grupper kan påverka beslut, till exempel genom att rösta i allmänna val eller skapa opinion i sociala medier.

Centralt innehåll åk 7–9 i grundskolan

Individer och gemenskaper:

- Sveriges befolkning, dess storlek, sammansättning och geografiska fördelning. Konsekvenser av detta, till exempel socialt, kulturellt och ekonomiskt.

Rättigheter och rättsskipning:

- De mänskliga rättigheterna inklusive barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen. Deras innebörd och betydelse samt diskrimineringsgrunderna i svensk lag.
- Olika organisationers arbete för att främja mänskliga rättigheter.

Samhällsresurser och fördelning:

- Skillnader mellan människors ekonomiska resurser, makt och inflytande beroende på kön, etnicitet och socioekonomisk bakgrund. Sambanden mellan socioekonomisk bakgrund, utbildning, boende och välfärd. Begreppen jämlikhet och jämställdhet.

Beslutsfattande och politiska idéer:

- Individers och grupperns möjligheter att påverka beslut och samhällsutveckling samt hur man inom ramen för den demokratiska processen kan påverka beslut. Samhällsvetenskap - funktionshinder, att otillgänglighet i publika ytor är en diskrimineringsgrund

BIOLOGI

Syfte:

”Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att söka svar på frågor med hjälp av systematiska undersökningar. Som en del av systematiska undersökningar ska eleverna, genom praktiskt undersökande arbete, ges möjlighet att utveckla färdigheter i att hantera såväl digitala verktyg som annan utrustning”

”Genom undervisningen ska eleverna också utveckla förståelse för att påståenden kan prövas och värderas med hjälp av naturvetenskapliga arbetsmetoder.”

Bild 20. Skolelev med anteckningar. Foto: Gustaf Waesterberg.

BIOLOGI OCH FYSIK

Centralt innehåll åk 1–3 i grundskolan

Metoder och arbetsätt:

- Enkla fältstudier och observationer i närmiljön.
- Enkla naturvetenskapliga undersökningar.
- Dokumentation av naturvetenskapliga undersökningar med text, bild och andra uttrycksformer, såväl med som utan digitala verktyg.

Centralt innehåll åk 4–6 i grundskolan

Biologins och fysikens metoder och arbetssätt:

- Enkla fältstudier och experiment./ Enkla systematiska undersökningar. Planering, utförande och utvärdering.
- Dokumentation av enkla undersökningar med tabeller, bilder och enkla skriftliga rapporter, såväl med som utan digitala verktyg.

Bostadsförsöket har kopplingar till läroplaner och följande delar av kursplanerna för gymnasiet:

LÄROPLAN

Skolans värdegrund och uppgifter:

- Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Undervisningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

BERÖRINGAR I ÄMNET OCH KURSER SOM TILL EXEMPEL:

• Arkitektur	• Pedagogik
• Gerontologi och geriatrik	• Pedagogik i vård och omsorg
• Hållbart samhälle	• Psykiatri
• Hälsa	• Psykologi
• Hälsovård	• Samhällsbyggande
• Juridik	• Samhällskunskap
• Matematik	• Sjukvård
• Människa	• Sociologi
• Människans säkerhet	• Teknik
• Naturkunskap	• Vård och omsorg

LÄS MER

KÄLLOR:

Boverket (2016) *Från kostnad till potential – Slutrapport för stödet att tillgänglighetsinventera flerbostadshus*. <https://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2016/fran-kostnad-till-potential.pdf>

Carlsson, G., Schilling, O., Slaug, B., Fänge, A., Ståhl, A., Nygren, C., & Iwarsson, S. (2009). Toward a screening tool for housing accessibility problems. *A reduced version of the Housing Enabler*. *Journal of Applied Gerontology*, 28, (1), 59–80.

Gefenaite, G., Björk, J., Schmidt, S.M., Slaug, B., & Iwarsson, S. (2019). Associations among housing accessibility, housing-related control beliefs and independence in activities of daily living: A cross-sectional study among younger old in Sweden. *Journal of Housing and the Built Environment*, 35, (1), 867–877. <https://doi.org/10.1007/s10901-019-09717-4>

Granbom, M., Iwarsson, S., Kylberg, M., Pettersson, C., & Slaug, B. (2016). A public health perspective to environmental barriers and accessibility problems for senior citizens living in ordinary housing. *BMC Public Health*, 16, 772, 11 pages.

Granbom, M., Slaug, B., Löfqvist, C., Oswald, F., & Iwarsson, S. (2016). Community relocation in very old age: Changes in housing accessibility. *American Journal of Occupational Therapy*, 70, (2), 9 pages.

Iwarsson, S., Nygren, C., Oswald, F., Wahl, H-W., & Tomsone, S. (2006). Environmental barriers and housing accessibility problems over a one-year period in later life in three European countries. *Journal of Housing for the Elderly*, 20, (3), 23-43.

Iwarsson, S., & Slaug, B. (Andra, reviderade upplagan). (2010). *Housing Enabler – Metodik för bedömning och analys av tillgänglighetsproblem i boendet*. Manual för fullständigt instrument och screeningverktyg. Lund & Staffanstorps, Sverige: Vetenskapen HB och Slaug Enabling Development.

Iwarsson, S., Slaug, B., & Malmgren Fänge, A. (2012). *The Housing Enabler Screening Tool: Feasibility and interrater agreement in a real estate company practice context*. *Journal of Applied Gerontology*, 31, (5), 641-660.

Iwarsson, S., & Ståhl, A. (2003). Accessibility, usability and universal design – positioning and definition of concepts describing person-environment relationships. *Disability and Rehabilitation*, 25, (2), 57-66.

Jonsson, O., Frögren, J., Haak, M., Slaug, B., & Iwarsson, S. (2021). Understanding the wicked problem of providing accessible housing for the ageing population in Sweden. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18, (3), Article 1169. <https://doi.org/10.3390/ijerph18031169>

Löfqvist, C., Tomson, S., Iwarsson, S., Horstmann, V., & Haak, M., (2017). Changes in home and health over nine years among very old people in Latvia – results from the ENABLE-AGE Project. *Journal of Cross-Cultural Gerontology*, 32, 17-29.

Norin, L.*, Slaug, B.*, Haak, M., Jörgensen, S., Lexell, J., & Iwarsson, S. (*shared authorship). (2017). Housing accessibility and its associations with participation among older adults living with long-standing spinal cord injury. *Journal of Spinal Cord Medicine*, 40, (2), 230-240.

Pettersson, C., Slaug, B., Granbom, M., Kylberg, M., & Iwarsson, S. (2018). Housing accessibility for senior citizens in Sweden: Estimation of the effects of targeted elimination of environmental barriers. *Scandinavian Journal of Occupational Therapy*, 25, (6), 407-418.

Slaug, B., Iwarsson, S., Alegre Ayala, J., & Nilsson, M.H. (2017). Housing accessibility problems for people with Parkinson's disease. *Acta Neurologica Scandinavica*, 136, 501-510.

Slaug, B., Schilling, O., Iwarsson, S., & Carlsson, G. (2011). Defining profiles of functional limitations in groups of older persons: How and why? *Journal of Aging and Health*, 23, (3), 578-604.

ÖVRIGA RESURSER:

Bostäder att bo kvar i - Bygg för gemenskap i tillgänglighetssmarta boendemiljöer.

Betänkande av Utredningen om bostäder för äldre (S 2014:10).

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2015/10/sou-201585/>

Tillgänglighetsinventering av bostäder – vilka verktyg finns?

Idegård, K., Fehler, J. & Lindahl, L.(2012). FoU i Väst, Göteborgsregionens kommunalförbund.

https://goteborgsregionen.se/download/18.415b48a314276a8b9a7d90d/1387258107122/2012_tillganglighetsinventering.pdf

Om medborgarforskning.

www.medborgarforskning.se

FRÅGOR I APPEN

Del 1. Om bostaden

1. Var i landet finns bostaden? (postnummer)
2. Vilken slags bostad är det? (villa, radhus, lägenhet eller annat)

Om ANNAT är svaret på fråga 2;

3. Är det: (lantbruk/gård, stuga/torp, kommunaltboende - egenlägenhet, kommunalt boende - utan kök/badrum, annat)
4. När byggdes huset som bostaden ligger i? (före 1960, 1960-1979, 1980-2010, efter 2010, VET EJ)
5. Har det gjorts någon omfattande renovering (t.ex. ombyggnad eller anpassning) som förbättrat bostadens tillgänglighet de senaste 10 åren?

Del 2. Om människorna som bor i bostaden

6. Bor det någon som är 65-79 år i bostaden?
7. Bor det någon som är 80 år eller äldre i bostaden?
8. Bor det någon som använder rollator eller rullstol i bostaden?

Del 3. Mätningar

Om bostaden har flera entréer, badrum eller kök - mät de som används oftast.

Entrén

Har bostaden flera entreér? Mät den som används mest. Trappor och ramper utanför ingången räknas också.

I lägenhetshus ingår området från ytterdörren hela vägen till lägenhetsdörren, inklusive trapphus och hiss.

9. Finns det en plan yta, minst 150x150 cm och som inte lutar, direkt utanför dörren i huvudentrén?
10. Är utrymmet vid dörrens öppningssida vid huvudentrén mindre än 70 cm?
11. Är den fria passagen genom någon av ALLA dörrarna som passeras i entréen inkl. eventuella hissdörrar och lägenhetsdörr smalare än 80 cm?
12. Finns det tunga dörrar som man måste öppna för hand? *I lägenhetsbus ingår området från ytterdörren hela vägen till lägenhetsdörren, inklusive trapphus och hiss.*
13. Finns det dörrar som inte stannar i öppet läge, eller som stängs snabbt? *I lägenhetsbus ingår området från ytterdörren hela vägen till lägenhetsdörren, inklusive trapphus och hiss.*

14. Är det svårt att förstå (ologiskt) hur man ska öppna dörrarna? *I lägenhetsbus ingår området från ytterdörren hela vägen till lägenhetsdörren, inklusive trapphus och hiss.*
15. Krävs det mer än ett grepp/en manöver för att öppna dörrarna (t ex lossa och vrida en spärr)? *I lägenhetsbus ingår området från ytterdörren hela vägen till lägenhetsdörren, inklusive trapphus och hiss.*
16. Finns det trappsteg/trappor i entrén? OBS! Trappsteg utanför ytterdörren ingår också. *I lägenhetsbus ingår området från ytterdörren hela vägen till lägenhetsdörren, inklusive trapphus och hiss.*
17. Finns det ramp eller hiss i entrén? OBS! Ramp/hiss utanför ytterdörren ingår också. *I lägenhetsbus ingår området från ytterdörren hela vägen till lägenhetsdörren, inklusive trapphus och hiss.*
18. Finns det ändå trappsteg som man måste passera i entrén? OBS! Trappsteg utanför ytterdörren ingår också. *I lägenhetsbus ingår området från ytterdörren hela vägen till lägenhetsdörren, inklusive trapphus och hiss.*

Om JA på fråga 16 och/eller fråga 18;

19. Är samtliga trappsteg 15-17 cm höga? OBS! Trappsteg utanför ytterdörren ingår också. *I lägenhetsbus ingår området från ytterdörren hela vägen till lägenhetsdörren, inklusive trapphus och hiss.*
20. Finns det ledstänger på båda sidor om samtliga trappor?
21. Börjar ledstängerna 30 cm innan trappan och fortsätter 30 cm efter?
22. Går ledstängerna över vilplan, utan avbrott?
23. Är någon tröskel som passeras i entréen högre än 1,5 cm på någon sida? *I lägenhetsbus ingår området från ytterdörren hela vägen till lägenhetsdörren, inklusive trapphus och hiss.*
24. Är något av utrymmena utanför eller innanför dörrarna mindre än 150 x 150 cm?
25. Finns det andra dörrar du måste gå igenom där utrymmet vid öppningssidan är mindre än 50 cm?

Köket

26. Är utrymmet framför vitvaror (maskiner såsom spis och kyl) mindre än 120 cm?
27. Är det mer än 50 cm mellan arbetsbänk och överskåpens underkant?
28. Är det mer än 140 cm från golv till överskåpens underkant?
29. Finns det någon arbetsbänk som är lägre än 84 cm?
30. Finns det några hyllor i bänkskåpen som är djupare än 30 cm, och som inte går att dra ut?
31. Behövs det mer än ett grepp/manöver (t ex vrida och dra) för att hantera köksinredning, vattenkranar eller vitvaror?

Badrummet

Om bostaden har mer än ett badrum - mät det som används oftast.

32. Är tröskeln till badrummet högre än 1,5 cm på någon sida?
33. Är utrymmet/svängrummet mindre än 130 x 130 cm?
34. Finns det stödhandtag både vid dusch, badkar och toalettstol?
35. Behövs det mer än ett grepp/manöver (t ex vrida och dra) för att hantera inredning eller vattenkranar?

36. Är det 81 cm (eller mer) från golvet upp till handfatets övre kant?
37. Är det 47 cm (eller mindre) från golvet till överkanten på toalettstolens sittring?
38. Kan man duscha utan att behöva stå i ett badkar?
39. Finns det någon kant eller nivåskillnad vid duschplatsen?
40. Finns det utrymme för en pall eller badbräda att sitta på i duschen/badkaret?

Övriga utrymmen

Dessa är utrymmen som du går igenom för att komma till rum du redan mätt (kök och badrum) men också till vardagsrum, sovrum, kontorsplats (de som används mest) och till hallen, förvaring och eventuell tvättmaskin inne i bostaden.

41. Finns det trösklar eller nivåskillnader högre än 1,5 cm mellan rum eller golvytor inne i bostaden? OBS: gäller ej till eventuell uteplats/balkong. **ÖVRIGA UTRYMMEN** är utrymmen som du behöver gå igenom för att komma till de rum du redan mätt (kök och badrum) men också för att ta dig till vardagsrum (det som används mest) och sovrum (ej gästrum), till kontorsplats och hall, förvaring och eventuell tvättmaskin inne i bostaden.
42. Finns det passager (förutom dörröppningar) i bostaden som är smalare än 130 cm? *Gäller inte möbler utan bara fast inredning (t.ex. utrymme mellan vägg och garderob i en hall).*
43. Är den fria passagen genom någon av dörrarna till nödvändiga bostadsfunktioner inne i bostaden smalare än 76 cm? *Nödvändiga bostadsfunktioner är köket, matplatsen, badrummet, vardagsrummet, sovrummet (ej gästrum), kontorsplats, hall, utrymme för tvättmaskin (om den är i bostaden) och förvaring inne i bostaden.*
44. Måste man gå i trappa/trappor för att nå nödvändiga bostadsfunktioner? *Nödvändiga bostadsfunktioner är köket, matplatsen, badrummet, vardagsrummet, sovrummet (ej gästrum), kontorsplats, hall, utrymme för tvättmaskin (om den är i bostaden) och förvaring inne i bostaden.*

Om JA på fråga 44;

45. Har alla trappor som finns inne i bostaden ledstänger på båda sidor?
46. Börjar ledstängerna 30 cm innan trappan och fortsätter 30 cm efter?

47. Är den fria passagen genom dörren till uteplats eller balkong smalare än 84 cm?

Om Uteplats/balkong finns;

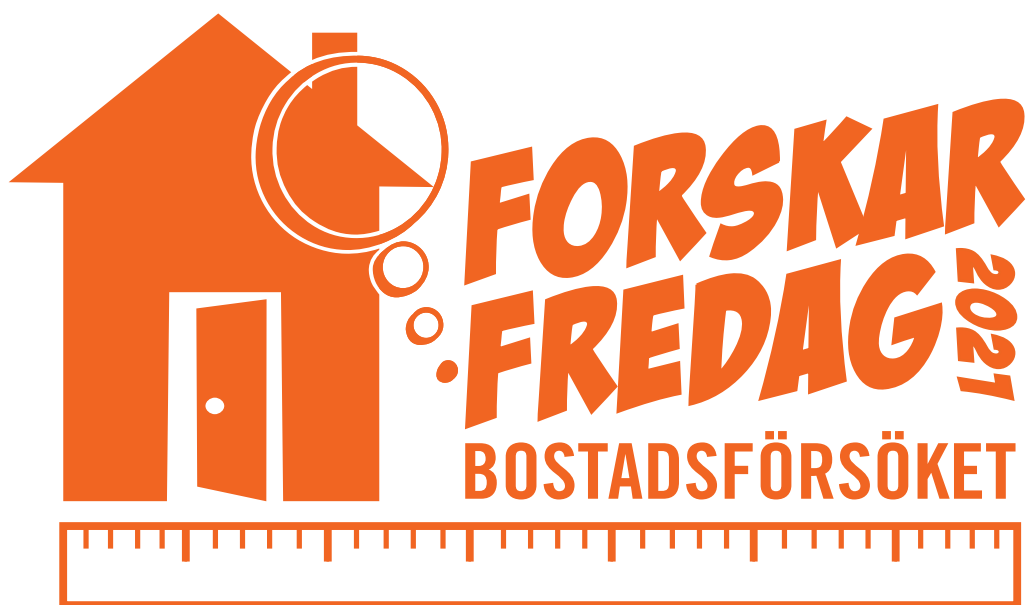
48. Är tröskeln till uteplatsen eller balkongen högre än 1,5 cm?

Del 4. Avslutning

49. Vilken åldersgrupp tillhör du?
(1-18 år, 19-54 år, 55-64 år, 65-74 år, 75-84 år, 85+ år)
50. Genomförde du undersökningen ensam?

Om NEJ på fråga 50;

51. Vilken åldersgrupp tillhör den/de du utfört undersökningen med?
(1-18 år, 19-54 år, 55-64 år, 65-74 år, 75-84 år, 85+ år)

LYCKA TILL!

 FORSKARFREDAG
— En del av European Researchers' Night —

Stort tack för att du vill medverka!

www.bostadsförsöket.se